

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-733/23-A

Název	Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11
Sídlo	Hovorčovická 11, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
E-mail	reditel@zshovorcovicka.cz
IČO	60433299
Identifikátor	600039919
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Táborský
Zřizovatel	Městská část Praha 8
Místo inspekční činnosti	Hovorčovická 11, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
Inspekční činnost na místě	23. 3. 2023 – 28. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11 (dále „škola“ a organizace“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Ve škole se uskutečňuje rovněž vzdělávání v přípravné třídě. Mezi hlavní cíle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) patří podpora tělesné zdatnosti a sportovních aktivit žáků. Od 3. ročníku je v ZŠ vyučován anglický jazyk a od 7. ročníku

německý a ruský jazyk. Součástí vzdělávání jsou krátkodobé i dlouhodobé projekty, pravidelné adaptační a sportovní kurzy.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k výraznému nárůstu počtu žáků a tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 482 žáků v 19 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků (750) byl naplněn na 64 %. Vysoký podíl z celkového počtu tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (22 %) a žáci s odlišným mateřským jazykem (19 %). V přípravné třídě se vzdělávalo 16 dětí.

Zájmové vzdělávání bylo k termínu inspekční činnosti poskytováno 180 účastníkům 1. stupně v 6 odděleních školní družiny. Ve školním klubu bylo zapsáno k termínu inspekce 51 žáků.

Škola sídlí v klidném prostředí, s převážně vilovou zástavbou, v blízkosti Čimického háje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předchozího inspekčního hodnocení došlo ke změně ve vedení školy. Ředitel školy (dále „ředitel“) působí v řídicí funkci pátým rokem. Koncepce rozvoje školy vychází z jejího dlouhodobého zaměření a reflektuje záměry zřizovatele. Stanovené cíle se vedení školy daří plnit v oblasti materiálních a finančních podmínek a spolupráce se sociálními partnery (např. rozšířená spolupráce se sportovními kluby). V souladu s koncepčními záměry a zjištěními z analýzy výsledků vzdělávání žáků prošel ŠVP částečnými úpravami. V některých ročnících byla od školního roku 2022/2023 posílena hodinová dotace tělesné výchovy. Rovněž byly posíleny povinně volitelné předměty cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky v 9. ročníku o jednu vyučovací hodinu tak, aby umožnily intenzivní přípravu žáků na jednotnou přijímací zkoušku na střední školy do oborů s maturitní zkouškou. Od předchozího inspekčního hodnocení však přetrvávají některé zjištěné nedostatky, zejména v kontrolním systému a v práci se žáky se speciálně vzdělávacími potřebami.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Ředitel delegoval část svých kompetencí na své dvě zástupkyně. S pedagogickou radou projednává především zásadní pedagogické dokumenty, organizační záležitosti, v menší míře pak opatření týkající se kvality vzdělávání. Vedení školy sleduje výchovně vzdělávací proces prostřednictvím hospitační činnosti. Ve většině případů však nejsou ze zjištění z hospitací důsledně vyvozovány konkrétní závěry a přijímána potřebná opatření, což má dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Metodické orgány se zaměřují např. na podporu začínajícím pedagogům, sdílení výukových materiálů a na přenos a sdílení informací. V menší míře se ale věnují sjednocování kritérií hodnocení či efektivním metodám a formám vzdělávání.

Vzdělávání zajišťuje celkem 53 pedagogických pracovníků (36 učitelů, 10 asistentů pedagoga a 7 vychovatelek). Podmínky odborné kvalifikace nespĺňuje 5 učitelů. Nekvalifikovanost a krátká pedagogická zkušenost části vyučujících se v kvalitě poskytovaného vzdělávání projevila jen částečně. Začínajícím pedagogům poskytují metodickou podporu uvádějící učitelé a vedení školy. Jen menší část učitelů si v rámci vzájemných hospitací poskytuje efektivní zpětnou vazbu o účinnosti a kvalitě výuky.

Daší vzdělávání pedagogických pracovníků vychází ve většině případů ze zájmu pedagogů. Zaměřuje se např. na doplnění odborné kvalifikace učitelů, na samostudium, na finanční gramotnost, v menší míře však na inovativní metody a formy výuky, na didaktiku jednotlivých předmětů, práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky s odlišným mateřským jazykem. To se následně projevuje různou úrovní vedení vzdělávacího procesu.

Při vzdělávání škola efektivně spolupracuje se zákonnými zástupci dětí a žáků a zřizovatelem. Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole prostřednictvím Klubu přátel školy a školské rady. Sounáležitost rodičů se školou podporují akce neformálního charakteru a tematická setkání (např. vánoční zpívání a trhy, velikonoční jarmark). Zaměření školy podporuje spolupráce se sportovními kluby a zapojení do programu „Trenéři ve škole“.

Vedení školy věnuje náležitou pozornost obnově a zlepšování materiálních a prostorových podmínek. Od předchozího inspekčního hodnocení se materiální podmínky zlepšily, např. nově byly vybudovány dílny pro výuku pracovních činností, kmenové třídy byly vybaveny novým nábytkem, modernizací prošla sportoviště, jež se nacházejí v areálu školy. Průběžně jsou pořizovány didaktické pomůcky a didaktická technika. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben, multifunkčními sportovišti pro výuku tělesné výchovy. Školní družina je umístěna ve vlastních prostorech. V rámci školního stravování je poskytována pestrá, nutričně vyvážená strava, s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny. Podpora zdravých stravovacích návyků je zajištěna i prostřednictvím zapojení do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol. Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí jsou zajištěny dotované obědy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem průběhu vzdělávání je vstřícná a přátelská atmosféra s respektujícím přístupem k dětem a žákům. Děti a žáci většinou respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími. V úrovni hospitovaných hodin na 1. a 2. stupni byly zaznamenány kvalitativní rozdíly, a to především v efektivitě vedení výuky.

Vyučující dětem v přípravné třídě vytvářela prostor pro vlastní vyjádření podle jejich možností. Průběžně je oceňovala za snahu i dílčí pokrok a povzbuzovala je k následné aktivitě. Zajímavé, dynamické činnosti zajistily potřebnou motivaci dětí i jejich soustředění. Dominantně využívané postupy však nevycházely z dětské volby a většinou nezajistily potřebnou individualizaci vzdělávání. Při realizovaných aktivitách byla všem dětem poskytována pozitivní zpětná vazba, nevedla však k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení, což dětem neumožňovalo uvědomění si vlastních úspěchů a posilování sebevědomí.

Ve většině hospitovaných hodin na 1. stupni byla výuka dobře didakticky promyšlena, měla logickou strukturu, byla vedena odborně a věcně správně. Aplikované metody výuky a zadávané úlohy podporovaly dosažení stanoveného vzdělávacího cíle, odpovídaly charakteru probíraného učiva, věku žáků a jejich schopnostem. Učitelé podněcovali žáky k plnění úkolů, poskytovali jim dodatečný čas pro jejich vypracování, včetně potřebné zpětné vazby o kvalitě provedení jejich práce. Využití didaktické techniky učitelem i žáky se během sledovaných hodin vyskytovalo pouze ojediněle.

V cizích jazycích byly ve sledovaných hodinách na obou stupních procvičovány perceptivní i receptivní řečové dovednosti. Pozitivem bylo, že výuka byla vedena v cílovém jazyce. Učitelé žákům cíleně vytvářeli podmínky pro vzájemnou komunikaci.

Zvolené metody a formy ve výuce humanitních předmětů na 2. stupni odpovídaly charakteru tématu vyučovací hodiny, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Účelným výběrem různých didaktických postupů se dařilo udržovat zájem žáků o probírané učivo. Vyučující převážně využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení.

V menší části sledované výuky na 2. stupni, kde byla efektivita vzdělávání nižší (např. matematika, zeměpis, chemie), se vyskytly některé dílčí organizační a metodické

nedostatky, např. nevhodné časové a organizační rozvržení činností. Nepřiměřená délka některých aktivit a nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad se projevily nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu některých žáků o probírané učivo. Vyučující pouze částečně respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc. Pouze ve výjimečných případech zohledňovali individuální vzdělávací předpoklady žáků. Společným nedostatkem těchto hodin byla absence didaktického závěru, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé tak v dostatečné míře nevedli žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií. K lepšímu pochopení probíraného učiva někdy scházelo i propojení probíraných témat s reálným životem, interpretace informací z různých zdrojů a zařazení mezipředmětových vztahů ve větším rozsahu. Vyučující dbali na upevnění znalostí žáků, v menší míře však na jejich praktické využití.

Diferenciace a individualizace práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky s odlišným mateřským jazykem byla zaznamenána pouze v části hospitovaných hodin. Vyučující v dostatečné míře nezohledňovali odlišné pracovní tempo těchto žáků, rozdílnou úroveň jejich znalostí a dovedností, ani jejich individuální potřeby, v případě žáků s odlišným mateřským jazykem jazykovou bariéru.

Efektivní spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími probíhala ve většině vyučovacích hodin. V průběhu vzdělávání poskytovali asistenti pedagoga efektivní pomoc dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření a zapojovali se do činnosti s ostatními dětmi a žáky ve třídě.

Zájmové vzdělávání účelně navazuje na dopolední výuku. Je založeno na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků, efektivně rozvíjejí především jejich sociální a pracovní kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogická diagnostika v přípravné třídě je vedena prostřednictvím formulářů, ve kterých jsou dvakrát ročně zaznamenávány pokroky dětí. K dalšímu pedagogickému působení však nejsou systematicky vytyčovány individuální vzdělávací cíle, což snižuje možnosti další pedagogické intervence.

Ke zjišťování dosažené úrovně znalostí, vědomostí a dovedností využívá škola běžné formy ústního a písemného zkoušení. Celkové výsledky vzdělávání žáků projednává pravidelně vedení školy a čtvrtletně pedagogická rada. V případě zjištění ohrožení žáka školní neúspěšností vytvořila škola systém opatření (konzultace, doučování). Tato nastavená opatření však nejsou účelně využívána. Dokladem jsou např. prospěchové výkyvy některých žáků při přechodu z 1. stupně na vyšší stupeň vzdělávání, ojediněle demotivující hodnocení v nově zavedených naukových předmětech v 6. ročníku. Rovněž nejsou vždy ve všech případech správně zohledňovány vzdělávací potřeby žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků odlišným mateřským jazykem, což vyplývá jednak z hospitovaných hodin, ale i z výsledků vzdělávání těchto žáků. Někteří z nich dosahují horších výsledků v českém jazyce, anglickém jazyce či informatice ve srovnání s intaktními žáky.

Pedagogové při hodnocení žáků na 1. stupni vzdělávání využívají kombinaci formativního slovního hodnocení a hodnocení prostřednictvím klasifikačních stupňů. Z výsledků vzdělávání žáků ve sledovaném období tří školních let vyplývá, že pedagogové využívají v prvním období školní docházky převážně pozitivní hodnocení cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Škola postupně zavádí na 1. stupni průběžné sebehodnocení a vrstevnické

hodnocení žáků podle předem daných kritérií, což umožňuje zhodnotit míru jejich učebního pokroku. Žáci jsou tradičně úspěšní ve sportovních soutěžích. Pohár Boulder, minikopané, ve florbalu, a v olympiádách v českém jazyce a v dějepisu.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, odlišným mateřským jazykem i žáky ohrožené školním neúspěchem. Potřebnou péči žákům ve školním poradenském pracovišti zajišťuje kromě výchovného poradce, školní metodičky prevence také školní psycholožky. Pro reedukaci individuálních obtíží žáků škola využívá hodiny předmětu speciálně pedagogické péče, zajišťuje individuální doučování a konzultace. Žákům je poskytována podpora také formou prvotní pedagogické diagnostiky a doučováním. Na základě doporučení školských poradenských zařízení škola realizuje i některá další podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány a podpora asistentem pedagoga. Individuální vzdělávací plány jsou většinou dobře nastaveny, vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření je v některých případech pouze formální. Ve výuce nejsou uplatňovány konkrétní postupy a doporučení pro úpravu vzdělávání včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech. Diferenciace a individualizace byla ve výuce zaznamenána pouze ojediněle, úprava způsobu hodnocení se ve výuce téměř neprojevila. Uplatňované vzdělávací strategie v menší míře odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání.

Nastavené preventivní mechanismy umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování. Problematiku prevence sociálně patologických jevů doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Využívanými nástroji jsou mj. adaptační kurzy šestých tříd, práce s třídními kolektivy a pravidelné preventivní programy.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo ke změně na pozici ředitele školy. Zvýšil se celkový počet žáků, kontinuálně jsou zlepšovány materiální a prostorové podmínky školy. Přetrvávají nedostatky v nastavení kontrolního systému a v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- vstřícná a přátelská atmosféra v průběhu vzdělávání s respektujícím přístupem při komunikaci s dětmi a žáky,
- zlepšující se materiální a prostorové podmínky,
- podpora tělesné zdatnosti a sportovních aktivit dětí a žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně funkční kontrolní systém,
- chybějící diferenciaci vzdělávání s ohledem na rozdílné vzdělávací potřeby žáků, zejména žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s odlišným mateřským jazykem,
- méně účinná práce se žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a žáky s odlišným mateřským jazykem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit efektivitu kontrolního systému, provádět systematicky hospitační činnost, na základě jejich závěrů stanovovat konkrétní opatření a důsledně vyhodnocovat jejich účinnost, případně přijímat další kroky ke zlepšení zjištěného stavu,
- při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházet z potřeb školy, zaměřit se především na inovativní metody a formy vzdělávání a na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s žáky odlišným mateřským jazykem,
- důsledně diferencovat vzdělávání s ohledem na odlišné vzdělávací potřeby žáků, při hodnocení žáků důsledně zohledňovat jejich speciální vzdělávací potřeby a úroveň znalosti českého jazyka, vyhodnocovat individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na základě zjištění upravovat vzdělávací postupy ve výuce, případně přijímat další opatření, zadávat žákům nadaným či s rychlejším tempem práce gradované úlohy,
- zaměřit se na zkvalitnění pedagogické diagnostiky v přípravné třídě, ze zjištění vyvozovat záměry pro další individuální práci a systematicky vyhodnocovat účinnost poskytované odborné intervence.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11, vydané MČ Praha 8 dne 19.12.2001 s účinností od 1.1. 2002
2. Jmenování ředitele Základní školy, Praha 8, Hovorčovická 11, ze dne 1.8.2018 s účinností od 3.8. 2018
3. ŠVP Základní školy, Praha 8, Hovorčovická 11, platný od 1.9.2016
4. Školní řád platný od 1.11.2020
5. Usnesení Městské části Praha 8 na zvýšený počet dětí v přípravné třídě platný od 7.12.2022
6. Rozvrhy hodin ve školním roce 2022/2023
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
8. Školní matrika vedená k termínu inspekce
9. Hospitační záznamy vedení školy ze školního roku 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
11. Dokumentace výchovného poradce a metodičky prevence vedená ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
12. Záznamy z pedagogických rad vedené od školního roku 2022/2023 k termínu inspekce

13. Preventivní program platný ve školním 2022/2023 k termínu inspekce
14. ŠVP pro přípravný ročník platný od 1.9.2019 k termínu inspekce
15. ŠVP školní družiny a ŠVP školního klubu platný od 1.9.2019 k termínu inspekce
16. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu platný od 1.9.2019
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálně vzdělávacími potřebami k termínu inspekce
18. Plán výchovného poradce k termínu inspekce
19. Koncepční záměry a úkoly v období 2019 – 2024 platné od 18.11.2019 k termínu inspekce
20. Záznamy pedagogické diagnostiky v přípravné třídě k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Vávrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní
inspektorka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.